

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันประเทศไทยมุ่งพัฒนาในด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยมีความเชื่อมั่นว่าจะ
เป็นผลให้ประเทศเกิดเสถียรภาพมั่นคงในทางการเมืองและเอกราชด้วย รัฐบาลได้
พยายามระดมปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่จะช่วยให้การพัฒนาประเทศประสบผลสำเร็จตามเป้า-
หมายที่ตั้งไว้

การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญของความมั่นคงของประเทศทางเศรษฐกิจ สังคม
การเมือง และเอกราช^๑ และเป็นปัจจัยอันหนึ่งที่เกื้อหนุนปัจจัยด้านอื่น ๆ ให้มีความ-
คล่องตัว การจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องจัดให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม
นโยบายทางเศรษฐกิจและแผนการปกครองประเทศ ตลอดจนยกระดับประชากรของประ-
เทศให้เจริญงอกงามทั้งทางกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา เพื่อจะได้เป็นกำลังอัน-
สำคัญในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป ทั้งนี้ก็เพราะว่าความพลอดคล้ยและ
ความมั่นคงของชาติ ย่อมจะต้องอาศัยการศึกษาที่สอดคล้องอย่างยิ่งกับด้านต่าง ๆ ของ
ระบบชีวิตของประเทศ ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของรัฐที่จะต้องจัดการศึกษา วิจัย-
ปัญหาการศึกษา และผลิตผู้ที่มีคุณสมบัติที่ดี เหมาะสมให้เพียงพอ เพื่อสนองความตอง-
การของสังคม ความสุขสมบูรณ์ ความสงบเรียบร้อย และมั่นคงของประเทศชาติ^๒

^๑สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย ครุกับเสถียรภาพของประเทศ (ฉบับโร-
เนียว) หน้า ๑-๘

^๒สาโรช บัวศรี, ดร. . "สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการทางการ
ศึกษาของประเทศไทย" การวางแผนการศึกษา (พระนคร. โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๑๒)
หน้า ๘

และเมื่อประเทศมีประชากรที่มีการศึกษาดี และมีความสามารถในการผลิตได้ตามความต้องการ ย่อมจะก่อให้เกิดเสถียรภาพมั่นคง^๓ นอกจากนี้ การศึกษายังช่วยให้คน-
เน่ยฉลาด รุกข์ใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์ เป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่-
สามารถ

การศึกษาจะมีคุณภาพและบังเกิดผลตามแนวทางที่วางไว้ ก็ต้องอาศัย "ครู" เป็นกำลังช่วยอบรมบ่มนิสัย ให้ความรู้ และเตรียมอุปนิสัย กุศลวิเศษ ซึ่งจะเติบโตไปเป็นพลเมืองดี เป็นกำลังทางเศรษฐกิจของบ้านเมือง^๔ ดร. บุญสม ไชยโกษี^๕ ให้ข้อ-
คิดว่า "...ครูเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งต่อคุณภาพการศึกษา..." และครูเป็นผู้อบรมสั่งสอนสร้างนิสัยที่ดีให้แก่ผู้เรียน^๖ ตามความคิดเห็นของ นายบุญถิ่น อัตถากร

ดังนั้น ครูจึงควรเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ทั้งในด้านบุคลิกภาพ มีความรอบรู้ในการดำรงชีวิต มีความรู้ทางวิชาสามัญ วิชาพิเศษ และวิชาการศึกษา เหมาะสมกับการ

^๓สุจิตใจ เหลลาสุนทร, ดร. "วิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา" จุลสารสมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย ๒๕๐๓ หน้า ๑

^๔วิทยาลัยครูสกลนคร เอกสารทางวิชาการ (ไม่ปรากฏหน้า)

^๕บุญสม ไชยโกษี, ดร. การส่งเสริมการศึกษาระหว่างประจำการของครู
ประณม (วิทยาลัยวิชาการศึกษามหาสารคาม: มหาสารคาม ๒๕๑๑) หน้า ๑๐

^๖บุญถิ่น อัตถากร การเตรียมครู (พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา ๒๕๑๓)

เป็นครู คร.กอ สวัสดิ์พานิชย์ ได้ให้ทัศนะไว้ว่า ครูควรมีลักษณะที่สำคัญสี่ประการ คือ

- ๑. ครูต้องอยากสอน
- ๒. ครูต้องอยากเรียน
- ๓. ครูต้องสอนเป็น
- ๔. ครูต้องมีความรู้ในวิชาที่สอน

นอกจากนี้ นักการศึกษา ยังกล่าวว่า ส่วนประกอบที่สำคัญของโรงเรียน คือ อาคารสถานที่ ครู คำরা และอุปกรณ์การสอน แต่การจัดการศึกษาในโรงเรียนครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญมาก เพราะถ้าครูมีคุณภาพไม่ดีพอ จะมีคำরাหรืออุปกรณ์การสอนที่ดีเพียงใดก็ตาม นักเรียนก็ศึกษาเล่าเรียนไม่ได้ดี เมื่อขาดผู้อธิบาย แนะนำ และเน้นความสำคัญให้เข้าใจแจ่มแจ้ง ในทางตรงกันข้าม ถ้าคำরাหรืออุปกรณ์การสอนไม่ดีหรือมีไม่พอ แต่มีครูมีคุณภาพดี ก็ยังพอหาวิธีให้นักเรียนเข้าใจในบทเรียนได้ หรือแนะนำวิธีค้นคว้าหาความรู้ได้ดีกว่าที่นักเรียนจะอ่านจากคำরাเอง เพราะการศึกษาไม่ได้อยู่ที่การลอกคำরাเอาไปเป็นความรู้เท่านั้น แต่อยู่ที่วิธีสอนและการอบรมสั่งสอนมากกว่า ดังนั้น ครูที่มีคุณภาพดี มีประสิทธิภาพจึงจำเป็นอย่างยิ่ง

ในขณะที่ความจำเป็นในด้านคุณภาพมากขึ้นเป็นลำดับ ความต้องการในด้านปริมาณนับวันจะทวีขึ้น โดยเฉพาะในปัจจุบัน ประเทศไทยกำลังเผชิญกับปัญหาการศึกษาที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การขาดแคลนครูที่จะไปทำการสอนในโรงเรียนต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนประถมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการจึงมอบให้กรมการฝึกหัดครู

กอ สวัสดิ์พานิชย์, คร. "คุณลักษณะของครู ๔ ประการ" วิทยาสาร (ปีที่ ๒๑ ฉบับที่ ๑๑ ๑๕ มีนาคม ๒๕๑๓) หน้า ๑๒

นั่นหนา นัจจะนั่นหน "การปรับปรุงการฝึกหัดครูประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา" (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ๒๕๑๐) หน้า ๓

ซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในการผลิตครู วางโครงการผลิตครูระดับประถมศึกษาให้มีปริมาณเพียงพอที่จะออกไปสั่งสอนนักเรียนให้ไต่ครบ กรมการฝึกหัดครูจึงได้วางโครงการผลิตครูระดับประถมศึกษาให้ไต่ปีละ ๑๐,๐๐๐ คน ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๑๔ เป็นต้นไป^๙ นอกจากนี้ยังเปิดสอนหลักสูตร ป.ป. เพิ่มขึ้นอีกหลักสูตรหนึ่ง เริ่มผลิตครู ป.ป. ตั้งแต่ปี ๒๕๑๐ โครงการนี้จะผลิตครูประถมเพิ่มขึ้นได้อีกประมาณปีละ ๒,๐๐๐ - ๒,๔๐๐ คน^{๑๐} และยังได้ขยายการผลิตครูระดับ ป.กศ. สูงให้มากขึ้น เพื่อให้เป็นครูสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น แต่ที่ผลิตครูได้เพียงครึ่งเดียวของครูมัธยม^{๑๑} คือส่วนใหญ่ก็ยังคงต้องไปสอนในระดับประถมศึกษาอยู่นั่นเอง ยังไม่ไต่มุ่งผลิตให้เป็นครูมัธยมอย่างสมบูรณ์เต็มตัว ยังต้องเรียนรู้ในเรื่องของการประถมศึกษาอยู่ด้วย

ก่อนที่จะมีโครงการเร่งผลิตครู เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครู และเมื่อมีโครงการเร่งผลิตครูแล้วก็ตาม กรมการฝึกหัดครูก็ได้เห็นความสำคัญทางด้านคุณภาพของครูที่ผลิตออกมาด้วย ดร.สายหยุด จำปาทองและนายบุญถิ่น อัตถากร^{๑๒} ได้กล่าวไว้ว่า การผลิตครูต้องมุ่งทั้งด้านปริมาณและคุณภาพขนานกันไป คือต้องผลิตครูให้มีปริมาณเพียงพอและมีความรู้ ความสามารถในการอบรมสั่งสอน เพื่อให้เยาวชนเติบโต

^๙บุญถิ่น อัตถากร เรื่องนารูของกรมการฝึกหัดครู (พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา ๒๕๑๑) หน้า ๑๔

^{๑๐}กรมการฝึกหัดครู สรุปผลงานโดยสังเขปครบรอบ ๑๕ ปี ของกรมการฝึกหัดครู (พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา ๒๕๑๒) หน้า ๓๔

^{๑๑}ทวี ท่อแก้ว "หลักสูตรฝึกหัดครูที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน" วิทยาสาร (ปีที่ ๒๑ ฉบับที่ ๔๔ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๑๓) หน้า ๕๐

^{๑๒}สายหยุด จำปาทอง, ดร. และบุญถิ่น อัตถากร การผลิตครู(พระนคร: โรงพิมพ์การศาสนา ๒๕๐๔) หน้า ๒

ขึ้นเป็นกำลังทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ จึงได้มีการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรด้านการฝึกหัดครูหลายครั้ง เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับสภาวะและความต้องการของประเทศ^{๑๓} ท้ายที่สุด กรมการฝึกหัดครูได้ปรับปรุงแก้ไข และประกาศใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) พ.ศ. ๒๕๐๘ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.สูง) พ.ศ. ๒๕๑๐ และหลักสูตรประกาศนียบัตรประโยคครูประถม (ป.ป.) พ.ศ. ๒๕๑๐

อย่างไรก็ดี ปัญหาของการฝึกหัดครูก็แยกเป็นปัญหาใหญ่ ๆ สองประการ คือ ปัญหาค่านิยม และปัญหาค่านคุณภาพ^{๑๔} โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาค่านคุณภาพได้มีเสียงวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับครูโดยทั่วไป และครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครูว่ามีคุณภาพและประสิทธิภาพยังไม่ไคมาตรฐาน ซ้ำยังมีผู้กล่าวกันว่า ครู สมัยก่อนอบรมเด็กได้ดีกว่าครูสมัยปัจจุบัน^{๑๕} อันจะสังเกตได้จากการเกิดความรู้สึกเบื่อหน่ายของนักเรียนตกชั้นและออกกลางคัน โดยเฉพาะในระดับประถมศึกษาตอนต้น ซึ่งมีประมาณ ๒๐ % แม้ว่าความจริงแล้วจะมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตกชั้นและออกกลางคันของนักเรียนจำนวนนี้อยู่ก็ตาม แต่ก็เชื่อกันว่าคุณภาพและประสิทธิภาพของครูมีส่วนเกี่ยวข้องอยู่เป็นอันมากทีเดียว

^{๑๓} สุกิจ นิมมานเหมินทร์, ศาสตราจารย์ "นโยบายการจัดการศึกษา" รายงานการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๑๑

^{๑๔} กรมการฝึกหัดครู เรื่องเดิม หน้า ๖

^{๑๕} สุนทร พานิชกุล "ความรับผิดชอบในหน้าที่การงานของครู" ประชาศึกษา (ปีที่ ๒๒ ฉบับที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๑๔)

นายเกรียง เอี่ยมสกุล^{๑๖} ได้ให้ข้อคิดเกี่ยวกับเรื่องการฝึกหัดครูไว้ว่า

"... อิทธิพลของนักเรียนฝึกหัดครูได้รับจากการฝึกหัดครู สมัยรุ่นผม รู้สึกว่าได้รับอิทธิพลในทางครูมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เพราะคนที่จะมาเป็นนักเรียนครู ล้วนแล้วแต่เป็นคนที่จะทรงคักเลือกมา ในหมู่ผู้อาวุโสก็โดยผู้หลักผู้ใหญ่อย่างแท้จริงมาดำเนินงานฝึกหัดครู ส่วนที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เนื่องจากเราต้องการเร่งผลิตครูเป็นการใหญ่ บางทีบุคคลที่มาอยู่ในวงการฝึกหัดครู ก็ได้บุคคลที่ยังเยาว์อายุ ขาดประสบการณ์ ยังไม่ทราบสภาพและข้อมูลที่แท้จริงของบ้านเมือง ยังไม่สมควรจะเป็นครูของครู ฉะนั้นในแง่ของการดำรงตน การเป็นตัวอย่างที่ดี ย่อมมีปัญหาบางเป็นบางบุคคลที่ไม่สามารถให้เด็กดูเป็นตัวอย่างได้..."

เดโช บุญยภักดิ์^{๑๗} ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับคุณภาพและประสิทธิภาพของครูในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการฝึกหัดครู สรุปสาระสำคัญได้คือ ครูในโรงเรียนประถมศึกษาส่วนมากมีวุฒิประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา รองลงมาคือครูที่ไม่มีวุฒิ ประเภทหลังนี้แม่จะมีจำนวนมาก แต่ก็ได้รับการอบรม และส่งเสริมความรู้กันอยู่เสมอ ครูเหล่านี้มีประสบการณ์การสอนมานาน แม่จะมีขอบทรวงอยู่บ้างก็น่าจะให้อภัย ครูประเภทแรกนั้นเป็นความหวังและพลังสำคัญในการปรับปรุงคุณภาพของการศึกษาให้ดีขึ้น ถ้าหากการผลิตครูจะได้คำนึงถึงคุณภาพ ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานสอนใหม่มากกว่าที่เป็นอยู่ ซึ่งดูเหมือนจะมุ่งสอนให้นักเรียนฝึกหัดครูให้เรียนต่อชั้นสูงมากกว่าการสอนหรือเตรียม เพื่อให้ออกไปเป็นครูที่สามารถทำการสอนได้จริงจัง และสมศักดิ์ศรีแห่งภูมินั้น ๆ ครูบางคน

^{๑๖}ชูเกียรติ - อิศระ (สัมภาษณ์) "สัมภาษณ์นายเกรียง เอี่ยมสกุล" วิทยาสาร (ปีที่ ๒๓ ฉบับที่ ๒๓ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๑๕) หน้า ๑๖

^{๑๗}เดโช บุญยภักดิ์ "เพราะเหตุไรนักเรียนจึงสอบตกซ้ำชั้น" วิทยาสาร (ปีที่ ๒๓ ฉบับที่ ๓ ๑๕ มกราคม ๒๕๑๕) หน้า ๑๖ - ๑๗

มีกำลังใจมีอุดมคติเป็นพื้นฐานก็ค่อย ๆ ถูกกลืน เสื่อมหายไปตามสภาพของชนบท จะเห็นได้ว่าคุณภาพของครูนั้น มีความสำคัญมาก แม้เราจะมีครูน้อย ถ้าหากจำนวนครูที่เรามีอยู่นั้น เป็นครูที่มีคุณภาพ ก็คงจะช่วยขจัดปัญหาทางการศึกษาได้บ้าง อีกประการหนึ่งตามข้อเท็จจริงปรากฏว่า คนหนุ่มสาวที่ได้รับการศึกษาอบรมสำหรับเป็นครู ไม่ประสงค์จะประกอบอาชีพครูต่างก็วิ่งหางานอื่นที่ไม่ใช่งานสอนหนังสือ ขณะเดียวกัน ผู้ที่เป็นครูอยู่แล้ว และบังเอิญมีวิชาความรู้ ความสามารถพอจะเปลี่ยนงานใดต่างก็จ้องหาโอกาสที่จะลาออกจากครูเมื่อใดงานอื่นที่เหมาะสมใจ^{๑๘} ความตั้งใจที่จะปฏิบัติงานสอนให้เกิดประสิทธิภาพจึงค่อยลงไป

ดร. วิจิตร ศรีสอาน^{๑๙} กล่าวว่า "... สิ่งที่น่าห่วงก็คือการผลิตครูออกมา เพราะโครงการผลิตครูยังไม่ได้ทำกันจริงจัง น่าจะได้มีการพิจารณาเรื่องนี้ให้รอบคอบอีกครั้งหนึ่ง..." นอกจากนี้ยังมีผู้กล่าวอีกว่า ปัจจุบันนี้สถาบันของครูเสื่อมลงไป เป็นเพราะผู้ที่มาเข้าเล่าเรียนทางครูส่วนมากที่เดียวเป็นผู้ที่ค่อยกำลังปัญญาและกำลังทางอื่น ๆ ไม่สามารถหรือไม่มีโอกาสจะเรียนวิชาทางอื่นใดแล้ว บ้านเมืองของเราจึงมีแต่ครูที่มีคุณภาพไม่ถึงขนาด ทั้งทางด้านความรู้ ทางด้านการทำงาน และทางด้านความประพฤติ ทำให้การศึกษาของเด็กเลวลงทุกที^{๒๐}

^{๑๘} บทนำ "ความพึงใจในอาชีพครู" วิทยาสาร (ปีที่ ๒๑ ฉบับที่ ๒๓ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๑๕) หน้า ๕ .

^{๑๙} วิจิตร ศรีสอาน ดร. "สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการทางการศึกษาของประเทศไทย" ศูนย์ศึกษา (ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๑๒) หน้า ๑๖ .

^{๒๐} บทนำ "คาของความเป็นครู" วิทยาสาร (ปีที่ ๒๒ ฉบับที่ ๓ ๑๕ มกราคม ๒๕๑๔) หน้า ๕ .

จากสภาพดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาถึงประสิทธิภาพของครู
 ที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครู โดยศึกษาวิจัยจากความคิดเห็นของครูใหญ่ในโรง
 เรียนประถมศึกษาที่ครูเหล่านั้นปฏิบัติงานสอนอยู่ ในฐานะที่ครูใหญ่เป็นผู้บริหารบุคลากร
 ย่อมมีโอกาสใกล้ชิด พบเห็นและติดตามการปฏิบัติงาน การปฏิบัติตนของครูในบังคับบัญชา
 ได้ดีกว่าบุคคลอื่นใด ขอให้พิจารณาที่ใดจากครูใหญ่ จึงถือได้ว่าใกล้เคียงกับสภาพความ
 เป็นจริงที่สุด และจะเป็นข้อยืนยันได้ว่า การฝึกหัดครูของเรานั้นได้บรรลุผลตามเป้า
 หมายเพียงใด มีข้อบกพร่องที่ควรนำมาพิจารณาปรับปรุง แก้ไขอย่างไรบ้าง อีกทั้ง
 ทั้งยังเป็นการประเมินผล หลักสูตรการฝึกหัดครู เป็นส่วนเสนอแนะให้แก่สถาบันฝึกหัด
 ครูและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ทราบผลงานที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว และเป็นการศึกษาถึงความ
 คิดเห็น ความต้องการของครูใหญ่ในอันที่จะให้สถาบันฝึกหัดครูปรับปรุงแก้ไขทั้งในคาน
 วิชาการ การสอน การฝึกปฏิบัติงาน ทักษะ และบุคลิกภาพของอาจารย์ในสถาบัน
 ฝึกหัดครูในแง่ใดบ้าง ผลของการวิจัยยังจะเป็นประโยชน์ในด้านการประมุนิเทศครูใหม่
 การนิเทศการสอนครูประจำการ และการฝึกอบรมครูประจำการอีกด้วย

อีกประการหนึ่ง เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว ผู้วิจัยจะต้องปฏิบัติงานในด้านการ
 นิเทศการศึกษาในจังหวัดขอนแก่น จึงใคร่อยากจะทราบข้อมูล ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคุณ
 ภาพและประสิทธิภาพของครู โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้แก่ครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบัน
 ฝึกหัดครูที่ปฏิบัติงานการสอนในจังหวัดขอนแก่น เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการวางโครง
 การ การปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาให้ถูกต้อง เกิดผลดีแก่การศึกษา อีกทั้งครูที่จะใช้
 เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครูหลายแห่ง ซึ่ง
 พอที่จะเป็นตัวแทนของประชากรจากสถาบันฝึกหัดครูหลายสถาบัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาความคิดเห็นของครูใหญ่โรงเรียนประ
 ถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึก
 หัดครู ในฐานะที่ครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาเหล่านั้นเป็นผู้บริหารบุคลากรประจำโรง-

เรียน โดยจะศึกษาความคิดเห็นดังต่อไปนี้

๑. ศึกษาความคิดเห็นของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเกี่ยวกับประสิทธิภาพของครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครูที่อยู่ในบังคับบัญชา

๒. ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างระหว่างครูใหญ่ที่มีวุฒิ ป.ม. หรือเทียบเท่าขึ้นไป กับครูใหญ่ที่มีวุฒิต่ำกว่า ป.ม. หรือเทียบเท่าลงมา เกี่ยวกับประสิทธิภาพของครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครูที่อยู่ในบังคับบัญชา

๓. ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ระหว่างครูใหญ่ที่มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ๑ - ๑๐ ปี กับครูใหญ่ที่มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ๑๑ ปีขึ้นไป เกี่ยวกับประสิทธิภาพของครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครูที่อยู่ในบังคับบัญชา

สมมติฐานของการวิจัย

๑. ครูใหญ่มีความเห็นว่า ประสิทธิภาพของครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครูที่อยู่ในบังคับบัญชาอยู่ในเกณฑ์ดี เป็นที่พอใจ

๒. ครูใหญ่ที่มีวุฒิต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครูเหมือนกัน

๓. ครูใหญ่ที่มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่งครูใหญ่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครูเหมือนกัน

ขอบเขตของการวิจัย

๑. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ที่สังกัดกรมสามัญศึกษา และสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดจังหวัดขอนแก่น ในเขตอำเภอภูเวียง อำเภอชุมแพ อำเภอบ้านไผ่ อำเภอชนบท

และอำเภอหนองเรือ จำนวน ๑๘๒ คน ซึ่งมีครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึก-
หัดครูที่อยู่ในบังคับบัญชา

๑. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นของครูใหญ่เกี่ยวกับประสิทธิภาพ-
ของครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครูซึ่งอยู่ในบังคับบัญชา ด้วยการใช้แบบ-
สอบถามความคิดเห็น ซึ่งประกอบด้วยเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๑.๑ บุคลิกภาพ

๑.๒ ความรู้ ความสามารถในการวิชาการ

๑.๓ ความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการเรียนการสอน

๑.๔ ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

๑.๕ ความรู้ ความสามารถในการวิชาพิเศษ

๑.๖ มนุษยสัมพันธ์

ข้อตกลงเบื้องต้น

การวิจัยครั้งนี้ ใช้ข้อมูลจากคำตอบในแบบสอบถามความคิดเห็นที่ครูใหญ่ตอบ
มา ผู้วิจัยถือว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทุกคนตอบด้วยความจริงใจตามข้อเท็จจริง
ปราศจากอคติและมีใ้ได้มุ่งหวังผลประโยชน์อื่นใดทั้งสิ้น

ความจำกัดของการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้อาจเกิดความคลาดเคลื่อนได้ เนื่องจาก

๑. การวิจัยครั้งนี้ ใช้ข้อมูลจากคำตอบจากแบบสอบถามความคิดเห็นเพียง-
อย่างเดียว อาจเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ตอบได้ไม่สมบูรณ์ทุกด้าน

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)
ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง อาจครอบคลุมเกี่ยวกับประสิทธิภาพของครูไม่ครบถ้วน ทำให้
ผลการวิจัยไม่สมบูรณ์ร้อยเปอร์เซ็นต์

๓. กลุ่มตัวอย่างประชากร อาจตอบไม่จริงใจ โดยคำนึงถึงส่วนได้ส่วนเสีย หรือต้องการปกปิดความลับบางอย่าง ทำให้ผลการวิจัยอาจคลาดเคลื่อนไปได้บ้าง

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครู หมายถึงครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษาทั้งประถมศึกษาตอนต้นหรือประถมศึกษาตอนปลาย ที่สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นประเภทใดประเภทหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๑. ครูที่สำเร็จการศึกษาระดับ ป.กศ. ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๐ - ปัจจุบัน
๒. ครูที่สำเร็จการศึกษาระดับ ป.กศ.สูง ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๒ - ปัจจุบัน
๓. ครูที่สำเร็จการศึกษาระดับ: ป.ป. ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๑๒ - ปัจจุบัน

สถาบันฝึกหัดครู หมายถึง โรงเรียนฝึกหัดครู หรือวิทยาลัยครูที่เปิดทำการสอนระดับ ป.กศ. ป.กศ.สูง หรือ ป.ป.

โรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา หรือสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด จังหวัดขอนแก่น ที่เปิดสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๔ หรือชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ หรือชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ - ๖

ประสิทธิภาพ หมายถึง พลัง หรือความสามารถในการปฏิบัติงานให้บังเกิดผลสำเร็จตามความต้องการ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

๑. โครงการผลิตครูระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยจะช่วยให้ผู้บริหาร ผู้สร้างหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอนในสถาบันฝึกหัดครู ได้มองเห็นปัญหาและขอพรongs ต่าง ๆ ซึ่งอาจใช้เป็นแนวทางในการวางโครงการผลิตครู การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการฝึกปฏิบัติงานในสถาบันฝึกหัดครูให้เหมาะสมแก่สภาพท้องถิ่นและสังคมในปัจจุบัน

๒. การนิเทศการศึกษา ผลการวิจัยจะเป็นแนวทางในการนิเทศการศึกษา ให้ตรงกับสภาพของปัญหา ทั้งยังจะเป็นประโยชน์ในการปฐมนิเทศครูใหม่ การฝึกอบรมครูประจำการ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

๓. การประเมินผลครูและหลักสูตรการฝึกหัดครูที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ผลการวิจัยจะทำให้ทราบว่าเนื้อหาวิชา ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ทางสถาบันฝึกหัดครูจัดให้ หรือที่มีอยู่ในหลักสูตรการฝึกหัดครู เพียงพอที่จะให้นักเรียนฝึกหัดครูสามารถออกไปประกอบอาชีพครูประถมศึกษาเพียงใด และส่งเสริมให้ประกอบอาชีพครูในสถานที่ ท้องถิ่นต่าง ๆ ได้ดีเพียงใด

๔. ความต้องการของผู้ใช้ครู ผลการวิจัยจะทำให้ทราบถึงความต้องการของครูใหญ่ในฐานะผู้ใช้ครู ซึ่งอาจนำมาพิจารณาจัดการฝึกหัดครูให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ทั้งยังจะเป็นที่ยืนยันได้ว่า การวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับครู และการฝึกหัดครูในวงการต่าง ๆ มีความเป็นจริงเพียงใด เพราะความคิดเห็นของครูใหญ่นั้น ย่อมจะใกล้เคียงกับความเป็นจริงที่สุด เนื่องจากมีโอกาสปฏิบัติงานใกล้ชิดกับครูมากกว่าบุคคลอื่นใด